

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "ПЕТКО Р. СЛАВЕЙКОВ"
гр. КАРНОБАТ, общ. КАРНОБАТ, обл. БУРГАСКА
✉ 8400 ул. „Витоша" 68 ☏ 0559 22957 e-mail: info-200405@edu.mon.bg
ouslaveikov-karnobat.com

УТВЪРДИЛ:
АНГЕЛ ТЕРЗИИВАНОВ
ДИРЕКТОР

ЕТИЧЕН КОДЕКС

НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ В ОУ „ПЕТКО РАЧЕВ СЛАВЕЙКОВ" – КАРНОБАТ

УЧЕБНА ГОДИНА 2025/2026

Кодексът е създаден на основание чл. 175, ал. 1, 2 и 3 от **Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО)** и е приет с Протокол № 11 / 12.09.2025 г. на Педагогическия съвет и с решение на Обществения съвет от 12.09.2025 г.

ГЛАВА I. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ И НОРМАТИВНА ОСНОВА

Чл. 1. Цел и предмет

(1) Етичният кодекс представя стандартите за етично поведение на всички участници в образователно-възпитателния процес в ОУ „Петко Рачев Славейков”- Карнобат и има за цел:

1. Да утвърди основните ценности, норми и принципи на поведение, които работещите с деца трябва да знаят и спазват.
2. Да укрепи авторитета на учителите и общественото доверие към училището като институция.
3. Да предотврати възникването на конфликти и да осигури **хармонична и безопасна** атмосфера в училищната среда.

(2) Кодексът определя правилата за поведение на **учители, служители, ученици, родители и членове на колективните органи** в училището.

Глава I: Основни принципи и ценности на училищната общност

Чл. 2. Прилагането на Кодекса е подчинено на принципите на:

- **Хуманизъм,**
- **Толерантност,**
- **Равнопоставеност,**
- **Равен достъп до качествено образование** и **Ориентираност към интереса на ученика**, заложени в ЗПУО.
- **Ценностно формиране на личността** и възпитание в добродетели.
- Осигуряване на **равен достъп** до качествено образование и **благополучие** за всяко дете и всеки ученик.
- **Насоченост към благополучието** на децата, учениците и педагогическите специалисти.
- **Благополучие** в контекста на този Кодекс е динамично състояние, което позволява пълноценна реализация на потенциала, развитие на заложбите и способностите, и устояване на ежедневните стресови ситуации.
- **Благополучието** на децата и учениците е свързано с осигуряване на условия за насърчаване на **физическото и психичното здраве** и за развитие на **социално емоционални умения**, както и със създаване на благоприятна среда, която насърчава сътрудничеството, ученето и личностното им развитие.

Чл. 3. Нормативна основа

Кодексът е разработен в съответствие с:

1. Конституцията на Република България и Европейската харта за правата на човека.
2. Конвенцията на ООН за правата на детето и Закона за закрила на детето.
3. Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО).

4. **Вътрешните правила за превенция, наблюдение, установяване и докладване на нарушенията** и предприемане на последващи мерки при прилагане на Етичния кодекс (неразделна част от механизма).
5. Регламент (ЕС) 2016/679 (GDPR) относно защитата на личните данни.

ГЛАВА II. ЕТИКА НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ И СЛУЖИТЕЛИТЕ

Чл. 4. Професионална етика.

(1) При изпълнение на служебните си задължения педагогическите специалисти и служителите се ръководят от принципите на **законност, лоялност, честност, безпристрастност и отговорност**.

(2) Те се отнасят любезно, възпитано и с уважение към всеки, като зачитат правата и достойнството на личността и **не допускат никакви прояви на дискриминация** (по етнически, религиозни, полови, социални или други признаци).

(3) **Конфиденциалност**: Спазват стриктно изискванията за защита на личните данни (GDPR), като не разкриват поверителна информация за ученици и колеги, освен в случаите, предвидени в закона.

(4) **Забрана за пропаганда**: Спазват забраната за:

1. налагане на идеологически и/или религиозни доктрини;
2. осъществяване на политическа и партийна дейност;
3. извършване на пропаганда, популяризиране или подстрекаване по какъвто и да е начин, пряко или косвено, на идеи и възгледи, свързани с **нетрадиционна сексуална ориентация и/или определяне на полова идентичност, различна от биологичната** (съгл. ЗПУО).

Чл. 5. Етика в оценяването

(1) При оценяването на постиженията на учениците се спазват следните принципи с етичен характер:

1. **Обективност и справедливост**: Оценяване въз основа на ясно обявени критерии, без предубеждения или пристрастност.
2. **Прозрачност**: Формите и критериите за оценяване трябва да бъдат предварително известни на учениците и родителите.
3. **Недопускане на конфликт на интереси**: Учител не може да оценява ученик, ако има обективни причини за пристрастност (напр. роднинска връзка, личен конфликт).

(2) При обявяване на резултатите **не се допуска уронване на престижа** и личното достойнство на ученика.

1. Преподавателят по **"Добродетели и религии"** е отговорен за **ценностното формиране** на личността и възпитанието в добродетели. По този учебен предмет **не се поставят оценки**.

Чл. 6. Отговорност и взаимодействие

(1) Дълг към детето: Да работят в интерес на ученика, като осигуряват безопасна и здравос-ловна среда, подкрепят правото му на свободно изразяване на мнение и се съобразяват със специфичната му уязвимост.

(2) Насилие и малтретиране: При съмнение за малтретиране, насилие или ситуация, която заплашва здравето и сигурността на ученик, незабавно да действат съобразно Алгоритъма за противодействие на тормоза и да информират ръководството и органите по закрила на дете-то.

(3) Към колегите: В отношенията си с колегите проявяват уважение, коректност и лоял-ност. Въздържат се от публично обсъждане на лични или професионални качества на колеги, които биха накърнили авторитета им или престижа на училището.

(4) (Професионално поведение и отговорност) Педагогическият специалист прилага прин-ципите на формиращото оценяване, като насърчава постиженията, развива вътрешната мо-тивация за учене и предоставя навременна обратна връзка за усилията и напредъка на учени-ка.

(5) Отговаря за интегрирането на мерки за психично здраве и развитие на социално-емоционални умения в образователния процес.

(6) Осигурява езикова подкрепа (допълнителни модули, интеграционно обучение или подготвителен езиков клас) за децата и учениците, които не владеят български език, съгласно техните потребности и установената степен на владеене.

(7) Оценяването на учениците, на които се предоставя езикова подкрепа, отразява постигна-тите компетентности по рамковата програма за езикова подкрепа, а не общата учебна прог-рама.

ГЛАВА III. ЕТИКА НА УЧЕНИЦИТЕ И РОДИТЕЛИТЕ

Раздел А. Ученици

Чл. 7. Задължения. Учениците са длъжни да:

1. Зачитат правата, честта и достойнството на учителите, служителите и съучениците си.

2. Не прилагат физическо, психическо или друго насилие (включително тормоз в елек-тронна среда).

3. Не уронват престижа на съученици или служители пряко или в социалните мрежи.

4. Спазват забраната за заснемане и разпространяване в социалните мрежи на видеокли-пове, снимки или колажи, които уронват престижа на училищната общност.

5. Се явяват на изпитвания подготвени и без опити за измама (подсказване, използване на непозволени средства).

1. Да проявява **социално-поведенчески умения**, необходими за личностното развитие и пълноценната интеграция, които са обект на проследяване и отчитане при оценяването в процеса на училищното обучение.

Раздел Б. Родители

Чл. 8. Отговорности

(1) Родителите дължат **уважение** на учителите и другите служители в училището, както и **спазване на етичните норми в общуването**.

(2) **Добро име**: Да пазят доброто име на училището и служителите, работещи в него, като съдействат за укрепване на авторитета му чрез етични и правомерни действия.

(3) **Комуникация**: Да се явяват в училището след покана и да се осведомяват редовно за успеха и поведението на децата си.

(4) Родителят е длъжен да осигури **присъствието на детето/ученика** в определения вид **задължителна езикова подкрепа**, когато детето/ученикът не владее български език в достатъчна степен.

(5) Родителят има право да избере учебната програма по новия задължителен учебен предмет

"Добродетели и религии" (алтернативни програми с или без елементи на конфесионално обучение).

ГЛАВА IV. КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ И ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 9. Конфликт на интереси.

(1) Служителят трябва да избягва ситуации, при които личните му интереси или интересите на свързани с него лица могат да повлияят на **безпристрастното** изпълнение на служебните му задължения.

(2) **Недопустимост**: Недопустимо е служител да използва служебното си положение или информация за лично облагодетелстване или за облагодетелстване на трети лица.

Чл. 10. Подаръци и облаги.

Служителят **не приема подаръци, услуги, пари или други облаги**, които могат да повлияят на обективността и безпристрастността при изпълнение на служебните му

задължения или които могат да бъдат изтълкувани като **възнаграждение за извършване на неправомерни действия**.

Чл. 11. Лично поведение.

Служителят спазва етичните стандарти и норми на поведение и извън изпълнението на служебните си задължения, като **не уронва престижа на институцията** със своите действия, включително в публичното пространство и социалните мрежи.

ГЛАВА V. МЕХАНИЗЪМ ЗА УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯ

Чл. 12. Комисия по етика

(1) Със заповед на Директора се назначава **Комисия по етика**, която има за задача да наблюдава, установява и докладва нарушенията на настоящия Етичен кодекс.

(2) Съставът и дейността на Комисията по етика се осъществяват съгласно **Вътрешните правила за превенция, наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки**.

Чл. 13. Процедура при нарушение

(1) **Всяко установено нарушение** на нормите, принципите и стандартите, заложени в настоящия Кодекс, се докладва, разглежда и решава по реда и в сроковете, определени във **Вътрешните правила за докладване на нарушения**.

(2) **Докладването** на нарушения може да бъде вътрешно (от персонала, ученици, родители) или външно (от Директора към компетентните органи) и се извършва съгласно процедурите, описани във Вътрешните правила.

(3) Установените нарушения на този Кодекс могат да бъдат основание за налагане на **дисциплинарни наказания** по Кодекса на труда или ЗПУО, след доклад на Комисията до Директора.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Запознаване Всички учители, служители и работници се **запознават с Етичния кодекс и Вътрешните правила за докладване на нарушения срещу подпис** при постъпване на работа и ежегодно.

§ 2. Публичност Етичният кодекс се поставя на видно място в училищната сграда и се публикува на интернет страницата на училището.

Допълнителна информация за вътрешна употреба. (Въздействие върху организацията):

Тези промени налагат и стратегически актуализации, които трябва да бъдат отразени във вътрешните документи на училището:

- **Оценяване:** Новите изисквания за оценяване (Наредба № 11) влизат в сила от **октомври 2025 г.**.
- **Кадри:** Предстои въвеждане на **нови правила за атестация** на учителите, както и електронно провеждане на дейности.
- **Прием:** Регионалното управление на образованието ще утвърждава училищния план-прием на училищата с цел **намаляване на приема в училищата с двусменен режим** и провеждане на политика за **образователна десегрегация**.
- **Подкрепа:** Училището трябва да бъде готово да предоставя допълнителна подкрепа на ученици с временна закрила или търсещи/получили международна закрила.*